

Sygn. akt VIII Ka 113/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dariusz Gąsowski – spr.

Sędziowie SO Wiesław Oksiuta

SR Barbara Paszkowska – del.

Protokolant – Aneta Chardziejko

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej – Jerzego Duńca

po rozpoznaniu w dniu 28.04.2015 r. sprawy:

B. D.

oskarżonego o czyn z art. 35 ust. 1a ustawy z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt w zw. z art. 31 § 2 k.k. z powodu apelacji obrońcy oskarżonego od wyroku Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim VII Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w Hajnówce z dnia 03.12.2014 r. wydanego w sprawie VII K 30/14:

I. Zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

II. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. I. P., za obronę z urzędu w postępowaniu odwoławczym, kwotę 516,60 [pięciuset szesnastu złotych sześćdziesięciu groszy] w tym 96,60 [dziewięćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt groszy] z tytułu podwyższenia opłaty o stawkę podatku od towarów i usług.

III. Zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

B. D. został oskarżony o to że w okresie od 01 stycznia 2013 roku do 27 marca 2013 roku w miejscowości (...), gmina N., utrzymywał swoje zwierzęta w postaci 54 sztuk bydła w stanie rażącego zaniedbania pozostawiając je bez odpowiedniego pokarmu w dostatecznej dla organizmu ilości przez okres wykraczający poza minimalne potrzeby właściwe dla gatunku oraz nie udzielając im pomocy weterynaryjnej, w wyniku czego doprowadził 19 sztuk bydła do śmierci, przy czym w czasie popełnienia czynu miał w znacznym stopniu ograniczoną zdolność rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem, tj. o czyn z art. 35 ust.1a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o „Ochronie zwierząt” (t. jed. Dz. U 2013.856) w zw. z art. 31 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim wyrokiem z dnia 3 grudnia 2014 roku w sprawie sygn. akt VII K 30/14 oskarżonego B. D. uznał za winnego popełnienia zarzuconego mu czynu i za to na mocy art. 35 ust.1a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt (t. jed. Dz. U 2013.856) w zw. z art. 31 § 2 k.k., skazał go, zaś na mocy art. 35 ust.1a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt (t. jed. Dz. U 2013.856) w zw. z art. 31 § 2 k.k., w zw. z art. 60 §1 i §7 k.k., w zw. art. 35 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt (t. jed. Dz. U 2013.856), w zw. z art. 43 § 1 k.k., w zw. z art. 116 k.k. odstąpił od wymierzenia mu kary oraz orzekł środek karny w postaci zakazu prowadzenia działalności rolniczej w zakresie chowu zwierząt gospodarskich na okres 5 lat.

Na mocy art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt (t. jed. Dz. U 2013.856) orzekł przepadek zwierząt gospodarskich w postaci bydła zarejestrowanego w krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności bezpośredniej w siedzibie beneficjenta, które stanowią własność oskarżonego B. D., za wyjątkiem 15 sztuk bydła, które stanowią własność Banku Spółdzielczego w N. zgodnie z umową z dnia 25.04.2008r o przeniesienie prawa własności (przewłaszczenia) rzeczy oznaczonych co do gatunku nr (...).

Na mocy art. 35 ust. 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt (t. jed. Dz. U 2013.856) orzekł od oskarżonego na rzecz (...) Stowarzyszenia Ochrony (...) w H. nawiązkę w kwocie 1500,00 (jeden tysiąc pięćset) złotych na cel związany z prowadzeniem schroniska dla bezdomnych zwierząt.

Zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. I. P. Kancelaria Adwokacka w H. kwotę 828,56 (osiemset dwadzieścia osiem 56/100) złotych tytułem opłaty za czynności adwokata ustanowionego z urzędu, w tym kwotę 154,56 (stu pięćdziesięciu czterech 56/100) złotych, stanowiącą równowartość stawki należnego podatku VAT.

Zwolnił oskarżonego od opłaty i pozostałych kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa.

Na mocy art. 425 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 444 k.p.k. zaskarżył powyższy wyrok w całości obrońca oskarżonego, który za podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt. 2 i 3 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 167 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k. i art. 366 § 1 k.p.k. polegającą na braku wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy oraz brak przeprowadzenia dowodu z ponownego przesłuchania biegłych z zakresu psychiatrii i psychologii, w sytuacji gdy w aktach niniejszej sprawy znajdują się sprzeczności w samej opinii

2. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 4 k.p.k. art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. polegającą na dokonaniu dowolnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, pominięciu dowodów korzystnych dla oskarżonego, w szczególności jego wyjaśnień, nie rozważeniu całokształtu okoliczności ujawnionych w sprawie, błędnej i jednostronnej ocenie

3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, polegający na przyjęciu, iż oskarżony w okresie od 1 stycznia 2011 r. do dnia 27 marca 2013 r. utrzymywał swoje zwierzęta w postaci 54 sztuk bydła w stanie rażącego zaniedbania pozostawiając je bez odpowiedniego pokarmu w dostatecznej dla organizmu ilości przez okres wykraczający poza minimalne potrzeby właściwe dla tego gatunku oraz nie udzielając im pomocy weterynaryjnej, w wyniku czego doprowadził 19 sztuk bydła do śmierci, czym dopuścił się czynu określonego w art. 35 ust. 1 a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o „Ochronie zwierząt”. w sytuacji, gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy nie dostarczył jednoznacznie dowodów winy oskarżonego.

4. ewentualnie, gdyby Sąd uznał winę oskarżonego na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt. 4 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił rażąco niewspółmierność środków karnych orzeczonych wobec oskarżonego mając na uwadze jego sytuację finansową, możliwości zarobkowe oraz ciężące na nim zobowiązania, a także brak wcześniejszej karalności i pozytywną opinię w miejscu zamieszkania.

Na zasadzie art. 427 § 1 k.p.k. oraz art. 437 § 1 i 2 k.p.k. wniósł o zmianę zaskarżonego rozstrzygnięcia i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu, ewentualnie uchylenie zaskarżone rozstrzygnięcie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Ponadto, wniósł o zasądzenie na rzecz obrońcy kosztów obrony ustanowionej z urzędu za II instancję, co do których oświadczył, że nie zostały uiszczone ani w całości ani w części.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego jest oczywiście bezzasadna stąd nie mogła zostać uwzględniona.

Wbrew twierdzeniom apelującego, Sąd Okręgowy nie stwierdził uchybień, które rodziłyby wątpliwości co do merytorycznej trafności zaskarżonego wyroku. Postępowanie rozpoznawcze w niniejszej sprawie zostało przeprowadzone poprawnie. W pisemnym uzasadnieniu wyroku Sąd meriti poddał logicznej, do tego niezwykle drobiazgowej, wręcz skrupulatnej analizie zebrane dowody zgodnie ze wskazaniem wiedzy i życiowego doświadczenia, przedstawiając, na jakich przesłankach faktycznych i prawnych oparł swoje własne przekonanie o sprawstwie i winie oskarżonego [art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k.]. W żadnym też razie nie można zgodzić się z apelującym odnośnie tego by w realiach przedmiotowego procesu doszło do obrazy art. 410 k.p.k. Z treści tzw. pisemnych motywów rozstrzygnięcia niezbitnie wynika, że wnioski ocenne Sądu pierwszej instancji wyprowadzone zostały z całokształtu okoliczności ujawnionych podczas przewodu sądowego, zgodnie z dyrektywami prawdy [art. 2 § 2 k.p.k.] i bezstronności [art. 4 k.p.k.]. W rezultacie musi się skarżący także i tam gdzie twierdzi, iż wykraczają one poza granice ocen zakreślonych dyspozycją art. 7 k.p.k. i jako takie, z uwagi na swą dowolność, mogą wzbudzać wątpliwości co do swojej trafności.

Zasadnicze zarzuty, tj. błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku oraz obrazy art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. są de facto wynikiem odmiennej interpretacji i oceny zdarzeń, i jako takie nie zasługują na aprobatę. Jak bowiem wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy [m.in. wyrok z 24 marca 1975 r., II KR 355/74, OSNPG 1975 r., Nr 9, poz. 84], możliwość przeciwstawienia ustaleniom sądu orzekającego odmiennego poglądu, nie może prowadzić do wniosku o dokonaniu przez sąd błędów w ustaleniach faktycznych. Zwłaszcza wówczas, gdy sąd orzekający – jak miało to miejsce w przedmiotowej sprawie szczegółowo uzasadnił swoje stanowisko, w tym w kwestionowanym zakresie, wskazując przy tym fakty, jakie uznał za udowodnione lub nie udowodnione, na jakich oparł się dowodach i dlatego nie uznał dowodów przeciwnych, a ponadto sądowa ocena dowodów nie wykazuje błędów natury faktycznej [niezgodności z treścią dowodu, pominięcia pewnych dowodów] lub logicznej [błędów rozumowania i wnioskowania] oraz nie jest sprzeczna z doświadczeniem życiowym lub wskazaniem wiedzy.

Przedstawione powyżej powody, w istotnym zakresie zwalniają sąd odwoławczy od obowiązku odnoszenia się w szerszym zakresie do zarzutów zawartych w punktach 2. i 3. apelacji, gdyż byłoby to w tych warunkach jedynie zbędnym powtórzeniem poglądów przedstawionych przez Sąd I instancji [por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2003 r., sygn. akt III KK 108/02, LEX nr 81194]. W rezultacie, za wystarczające należy uznać wskazanie, że w realiach przedmiotowej sprawy nie tylko nie pominięto okoliczności korzystnych dla oskarżonego, ale wręcz dano im prymat. Wyrazem takiego stanu rzeczy jest przede wszystkim zastosowanie instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary, co w tym konkretnym przypadku zaowocowało odstąpieniem od jej wymierzenia. W żadnym natomiast razie stanowiska skarżącego nie uzasadnia, skądinąd nieprawdziwe twierdzenie o pominięciu wyjaśnień B. D.. Apelujący w sposób zasadniczy myli sytuację, w ramach której dochodzi do zakwestionowania, czy to rzetelności, czy miarodajności pewnej części materiału dowodowego z taką gdzie organ rozstrzygający dopuszcza się zlekceważenia bądź wręcz pominięcia pozostających w jego dyspozycji informacji. Bardzo wyraźnie zatem trzeba zaznaczyć to, że w realiach przedmiotowej sprawy mamy do czynienia jedynie z pierwszym ze wskazanych powyżej wypadków. Sąd Rejonowy w sposób całkowicie uprawniony zakwestionował rzetelność zapewnień oskarżonego, wskazującego na jego właściwie prowadzoną opiekę nad zwierzętami gospodarskimi. Również w opinii sądu odwoławczego nie może być najmniejszych wątpliwości co do tego, że wersja ta nie wytrzymuje zestawienia praktycznie z całym pozostałym materiałem dowodowym. W szczególności całkowicie przeczą jej wyniki badań specjalistów z zakresu weterynarii, treści zawarte w protokołach oględzin, czy wykonane na potrzeby niniejszego procesu materiały poglądowe. Kondycja bydła odnalezonego zarówno w budynkach gospodarczych B. D., jak i tych dziewiętnastu sztuk, które padły na skutek niedożywienia, nie pozostawia najmniejszych wątpliwości, iż ogół hodowli, na przestrzeni co najmniej kilku miesięcy musiał znajdować się w stanie rażącego zaniedbania. Dlatego ustalenia Sądu meriti o tym, że oskarżony w zarzuconym mu czasokresie pozostawiał zwierzęta bez odpowiedniego pokarmu w dostatecznej dla organizmu ilości, przez okres wykraczający poza minimalne potrzeby właściwe dla gatunku oraz nie udzielając im pomocy weterynaryjnej są ze wszech miar prawidłowe. Analiza treści wniesionego w niniejszej sprawie środka odwoławczego przekonuje, że również sam apelujący, poza zapewnieniami oskarżonego, nie jest w stanie przeciwstawić ustaleniom

Sądu Rejonowego żadnych dowodów. W rezultacie to nie rozumowanie organu rozstrzygającego, ale stanowisko obrony uznać należało za ewidentnie dowolne, oderwane od informacji wynikających z materiału aktowego.

Reasumując, warto jeszcze raz podkreślić, że ustalenia faktyczne, których dokonał Sąd I instancji w żadnym swym aspekcie nie wykraczają poza granice swobodnej oceny dowodów i pozostają pod ochroną art. 7 k.p.k.

Bezasadny jest też ostatni z zarzutów o charakterze stricte proceduralnym. Wbrew stanowisku skarżącego Sąd Rejonowy nie dopuścił się obrazy żadnego z przepisów wskazanych w punkcie 1. apelacji. W sprawie niniejszej nie zachodziły okoliczności o jakich mowa jest w treści art. 201 k.p.k. Przeciwnie, Sąd meriti dostrzegając opisane przez siebie w uzasadnieniu wyroku, mankamenty opinii psychiatryczno – psychologicznej, umożliwił specjalistom poszerzenie materiału dowodowego i powtórna wypowiedź co do stanu zdrowia psychicznego oskarżonego. Podjęcie tych czynności dowodowych doprowadziło ostatecznie do umożliwienia dokonania jednoznacznie korzystnych dla oskarżonego ustaleń. Tym niemniej bardzo stanowczo trzeba wskazać, że ostateczna opinia biegłych jest kompletna i nie zawiera niejasności, w żadnym też razie nie można wykazać, aby zachodziła w niej wewnętrzna sprzeczność, a zatem okoliczności uzasadniające potrzebę powołania innego zespołu rzeczoznawców.

Poza wszystkim podkreślenia wymaga również i to, że sam apelujący prócz ogólnikowego kwestionowania wartości poznawczej opinii psychiatrycznej nie wymienia mankamentów, które dowód ten by dyskwalifikowały.

Wreszcie też końcowo warto zaznaczyć, że powoływany przez skarżącego przepis art. 4 k.p.k. określający sposób, w jaki powinny procedować organy prowadzące postępowanie karne, nie może stanowić podstawy apelacji, bowiem określa on jedynie tzw. dyrektywę ogólną postępowania.

Sąd Okręgowy nie dopatrył się również uchybień w zakresie tej części orzeczenia, która zawiera decyzję o karze. Podjęte tu rozstrzygnięcie – jak wynika z uzasadnienia wyroku – uwzględnia wszystkie okoliczności istotne z punktu widzenia jej wymiaru, w tym również te, które świadczyły na korzyść sprawcy [vide karta 18 uzasadnienia wyroku]. Odzwierciedleniem tego jest decyzja o odstąpieniu od wymierzania kary zasadniczej przy jednoczesnym poprzeszaniu na sięgnięciu po środki karne. W świetle powyższych okoliczności orzeczenie w zakresie kary, z uwagi na swoją dolegliwość nie może być postrzegane jako niewspółmierne do wagi popełnionego przestępstwa. Z pewnością też nie można mu stawiać zarzutu nadmiernej surowości.

W rezultacie dostrzegając nietrafność argumentacji skarżącego z jednej strony oraz opowiadając po stronie racji Sądu I instancji należało orzec, jak w pkt. I sentencji niniejszego wyroku.

O kosztach obrony z urzędu w postępowaniu odwoławczym orzeczono na mocy § 14 ust. 2 pkt 4 w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu [Dz. U. z 2013 r., poz. 461].

Z kolei o kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. uznając tym samym, iż ich uiszczenie byłoby nazbyt uciążliwe dla oskarżonego wykraczając poza jego możliwości finansowe.